

№ 14/1963.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting med
förslag till landskapslag angående ändring av
landskapslagen om kommunalförvaltning i lands-
kommunerna i landskapet Åland.

I riket utfärdades den 21 december 1962 en lag om ändring av kom-
munallagen (FFS 616/62). Dessutom har kommunallagen tidigare ändrats
genom lag den 19 maj 1961 (FFS 257/61) och genom lag den 13 juli 1962
(FFS 373/62). För dessa ändringar har redogjorts i landskapsstyrelsens
framställning № 13/1963 med förslag till landskapslag angående ändring
av landskapslagen om kommunalförvaltning i Mariehamn.

Nedanstående förslag till ändring av landskommunallagen överens-
stämmer i sakligt avseende helt med förslaget i ovannämnda framställ-
ning och den där framförda motiveringen äger sålunda giltighet också p-
för detta förslag. I redaktionellt avseende föreligga dock vissa olik- da
heter mellan lagarna, varför bl.a. lagrummens paragrafnumrering icke
överensstämmer och vissa stadganden har en avvikande utformning. Sålun-
da saknar 44 § stadskommunallagen motsvarighet i landskommunallagen och
96 § stadskommunallagen motsvaras av 94 § landskommunallagen.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsamt
förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g
angående ändring av landskapslagen om kommunalförvaltning i lands-
kommunerna i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 10, 24, 28, 29, 30,
49, 81, 82, 90, 91, 94, 113, 117, 118, 125, 126, 127 och 131 §§ land-
skapslagen den 18 april 1956 om kommunalförvaltning i landskommunerna
i landskapet Åland (16/56), 30 och 49 §§ sådana de lyda i landskapsla-
gen den 28 mars 1961 (12/61) såsom följer:

10 §.

I reglemente för kommunalstyrelsen, i annat reglemente eller instruk-
tion må bestämmas om överföring av fullmäktiges beslutanderätt i däri
angivna ärenden på kommunalstyrelsen eller kommunens nämnd. Beslutande-
rätten i ärenden, vid vilkas avgörande kvalificerad majoritet erfordras
eller som uttryckligen enligt lag skola avgöras av kommunalfullmäktige,
må likväl icke sålunda överföras.

I kommunalstyrelsen och kommuns nämnder må genom reglemente eller
instruktion inrättas avdelningar, sektioner eller byråer för beredning re.
och expediering av ärenden av visst slag. Angående avdelning och sek-

tion gäller i tillämpliga delar, vad om kommunalstyrelsen eller kommuns nämnd är stadgat.

Ovan i 2 mom. nämnd avdelning eller sektion, eller kommunaldirektören, ledamot eller tjänsteinnehavare i kommunalstyrelsen eller ordförande, ledamot eller tjänsteman i kommuns nämnd må, försåvitt icke annorlunda är stadgat, i reglemente eller instruktion meddelas rätt att avgöra på kommunalstyrelsen eller kommunens nämnd ankommande mindre betydelsefulla ärenden, som nämnas i reglementet eller instruktionen. Ärende, som gäller framställning till fullmäktige eller verkställighet av fullmäktiges beslut, skall dock behandlas vid kommunalstyrelsens sammanträde. Framställning i ärende, vari fullmäktige skola besluta, skall likaså behandlas vid sammanträde med kommunens nämnd.

24 §.

Fullmäktige må icke företaga ärende till behandling eller däri fatta beslut, om ej minst två tredjedelar av fullmäktiges hela dåvarande antal äro närvarande.

Kommunalstyrelse är beslutför, då mera än hälften av antalet medlemmar är tillstädes. Lag samma vare om nämnd, såframt icke annorlunda är stadgat.

28 §.

Vid kommunalfullmäktiges, kommunalstyrelses och kommunal nämnds sammanträde skall föras protokoll av ordföranden eller under hans tillsyn av därtill utsedd person.

Protokollet underskrives av ordföranden och kontrasigneras av den, som fört detsamma.

Protokollet justeras antingen genast eller vid följande sammanträde eller av tvenne för var gång utsedda medlemmar, som jämväl då underskriva protokollet. Om justeringsman icke godkänner protokollet, skall det justeras vid följande sammanträde. För omedelbar justering fordras enhälligt beslut.

Över beslut, som med stöd av 10 § 3 mom. fattas av ordförande, ledamot eller tjänsteman i kommunalstyrelse eller nämnd, skall föras protokoll.

29 §.

Sedan kommunalfullmäktiges protokoll blivit justerat, skall protokollet, till vilket fogats anvisning om det sätt, på vilket ändring i däri nämnda beslut skall sökas, på förut kungjord dag hållas tillgängligt för allmänheten på det ställe, som fullmäktige bestämt. Lag samma vare om kommunalstyrelsens protokoll.

På i 1 mom. stadgat sätt kan också kommunal nämnds protokoll hållas

-3-

tillgängligt för allmänheten, om nämnden eller dess ordförande anser det erforderligt med hänsyn till sakens beskaffenhet eller för att beslutet måtte vinna laga kraft.

Vad i 1 mom. är stadgat om kommunalstyrelsens och i 2 mom. om nämnds protokoll, äge motsvarande tillämpning på protokoll, som nämnes i 28 § 4 mom.

30 §.

Angår av kommunalfullmäktige, kommunalstyrelse eller kommunal nämnd fattat beslut någon enskild och kan han på denna grund anföra besvär över beslutet, skall det bevisligen delgivas honom genom utdrag ur protokollet jämte anvisning om huru ändring i beslutet sökes. Den, som verkställt delgivningen, bör på protokollsutdraget anteckna dagen för tillställandet jämte sitt namn, yrke och adress!

Om sättet för delgivning av övriga beslut, som röra enskild person, kan bestämmas i reglemente eller instruktion.

Sådant beslut av kommunalfullmäktige, varöver annan kommun äger rätt att anföra besvär, skall medelst protokollsutdrag delgivas denna kommun. Lag samma vare, såvitt ej annorlunda är stadgat, i motsvarande fall om beslut av kommunalstyrelse och kommunal nämnd.

Vad i denna paragraf är stadgat, lände till efterrättelse även i fråga om beslut, som nämnas i 28 § 4 mom.

49 §.

Kommunalfullmäktige äga sammanträda åtminstone

1) i januari för att utse förtroendemän i stället för dem, vilkas mandattid utlöpt vid utgången av föregående år, såframt ej annorlunda är om valet stadgat;

2) senast i juni för behandling av berättelserna över föregående års förvaltning, för fastställande av bokslutet och beviljande av ansvarsfrihet;

3) i september, då förslag uppgöres angående uttaxering per skatteöre enligt lagen om förskottsuppbörd, och vid behov, enligt vad därom är särskilt stadgat, val av vederbörligt antal ledamöter i skatte- och prövningsnämnderna samt ersättare för envar av dem förrättas; samt

4) i december, då kommunens budget för följande år bör godkännas.

81 §.

Kommunalstyrelsen till biträde kunna fullmäktige tillsätta under styrelsens inseende stående nämnder.

Nämndernas medlemmar utses på tre år av fullmäktige, där icke annorlunda är stadgat. Är mandattiden för i lag påbjuden eller annan nämnd tre år, begynner den samtidigt som fullmäktiges mandattid.

-4-

För varje nämnd skall kommunalstyrelsen för ett år i sänder utse någon av sina medlemmar att företräda densamma i nämnden.

82 §.

Nämnds beslut skall underställas kommunalstyrelsen, om denna eller dess ordförande så yrkar. Kan kommunalstyrelsen i sådant fall icke godkänna nämnds beslut för verkställighet, bör kommunalstyrelsen själv avgöra ärendet eller återförvisa det för ny behandling.

Vad i 1 mom. är sagt, gäller icke lagbestämda nämnders beslut i ärenden, som enligt lag hänskjutits till deras avgörande, ej heller då underställande är i reglemente eller instruktion förbjudet.

På beslut, som med stöd av 10 § 3 mom. fattats av ordförande, ledamot eller tjänsteinnehavare i kommunalstyrelsen eller kommuns nämnd, äge vad i 1 och 2 mom. är stadgat motsvarande tillämpning.

90 §.

Kommun må genom beslut av fullmäktige grunda fasta fonder. Kommunalfullmäktige skola därvid för fonden antaga stadgar, innefattande föreskrifter angående fondens ändamål och förkovran samt placeringen och användningen av dess medel ävensom fondens förvaltning i övrigt. Beslut av fullmäktige om grundande av fond, om godkännande eller ändring av fondens stadgar eller om fondens upplösande bör underställas landskapsstyrelsen för fastställelse.

91 §.

Äger kommun jord eller annan egendom, som av staten, landskapet eller enskild blivit till kommunen donerad, skall vid dess förvaltning iakttagas, vad i donationsurkunden är förordnat.

Då det på grund av ändrade förhållanden eller av annan orsak befinnes nödigt, må vid förvaltningen av fond, som bildats av donerad eller testamenterad egendom, avvikelse ske från överlåtelsehandlingens bestämmelser. Är fondens fortgående nyttjande för det föreskrivna ändamålet omöjligt eller till följd av tillgångarnas ringa belopp eller eljest uppenbart onyttigt, må fondens ändamål ändras eller fonden sammanslås med annan fond, varvid för den sammanslagna fonden skall efter behov angivas nytt ändamål, eller ock må fonden indragas. Fondens nya ändamål må icke väsentligt avvika från det ursprungliga ändamålet eller från de sammanslagna fondernas ändamål.

Angående ovan i 2 mom. avsedd åtgärd besluta fullmäktige. Beslutet skall underställas landskapsstyrelsen för fastställelse.

Vad i 2 och 3 mom. är stadgat om fond skall i tillämpliga delar gälla även i 1 mom. avsedd annan lös egendom.

94 §.

94 §.

Beslut av kommunalfullmäktige angående upptagande av lån på längre återbetalningstid än fem år skall underställas landskapsstyrelsen för fastställelse. Lag samma vare om beslut rörande borgensförbindelse av kommunen.

Vad i 1 mom. är stadgat gäller icke lån, som beviljas av kommun av staten eller landskapets medel.

113 §.

För granskning av kommunalförvaltningen och kommunens räkenskaper för det löpande året utses, enligt kommunalfullmäktiges beslut, minst tre årsrevisorer samt lika antal ersättare för dem. Till årsrevisor kan utses även i annan kommun bosatt person, såframt han därtill samtycker.

Verkställande av fortlöpande revision må av kommunalfullmäktige uppdragas åt en av fullmäktige tillsatt och dem omedelbart underordnad ständig revisor. De handlingar, som tillkommit vid av denna verkställda revisioner, skola tillhandahållas årsrevisorerna.

Kommunens förtroendeman eller tjänsteinnehavare, som är i 118 § avsedd redovisare, må icke utses till årsrevisor eller årsrevisors-ersättare.

117 §.

Av kommunalfullmäktige särskilt utsedda inventeringsmän skola, med ledning av uppgjorda förteckningar över kommunens gemensamma egendom i löst och fast, årligen på lämplig tid granska den lösa egendomen samt minst vart tredje år anställa besiktning på den fasta egendomen för utrönande av egendomens tillstånd och förvaltning. Inventeringsmännen för såväl den fasta som den lösa egendomen skola avgiva berättelse till fullmäktige angående värden av kommunens egendom och framställa förslag om förbättringar, som av dem befinnes nödiga.

Yppas vid besiktning av den fasta egendomen eller vid granskning av den lösa egendomen vanvård eller förskingring eller annan felaktighet, skall anmärkning därom framställas i revisionsberättelsen.

Till inventeringsman för fast eller lös egendom må icke utses i 118 § avsedd redovisare.

118 §.

På kommunalfullmäktige ankommer att besluta, huruvida av årsrevisorer eller inventeringsmännen för den lösa eller fasta egendomen framställd anmärkning må förfalla eller om med anledning därav åtgärd för bevakande av kommunens rätt och fördel bör vidtagas mot redovisare. Detsamma gäller anmärkning, som framställts i berättelse av utskott,

som av fullmäktige tillsatts för granskning av förvaltningen.

Med redovisare avses i 1 mom. tjänsteinnehavare eller förtroendeman, som besluter angående utgift eller inkomst för kommunen eller deltagar i fattandet av sådant beslut eller till betalning godkänner utgift eller till mottagande inkomst eller som innehar penningmedel eller annan kommunen tillhörig egendom eller som erhållit i uppdrag att bevaka kommunens ekonomiska intressen, eller att övervaga förvaltningen av dess egendom eller räkenskapsföringen. Såsom redovisare betraktas dock icke medlem av fullmäktige, årsrevisor eller inventeringsman för den lösa eller fasta egendomen.

Skall icke till följd av anmärkning mot räkenskaperna och förvaltningen åtal med stöd av 72 § mot redovisare väckas inför domstol eller beslutes icke annars om väckande av åtal, skall på anmärkningen grundat ersättningsyrkande framställas hos länsstyrelsen inom två år från det den berättelse, där anmärkningen framställts, föredragits för fullmäktige. Har kommunen genom felaktigt förfarande tillskyndats skada och är skadan vållad av redovisare, må länsstyrelsen förplikta honom att ersätta skadan. Har ersättningsyrkande icke hos länsstyrelsen anförts inom den ovannämnda tiden, går kommunen förlustig sin rätt att erhålla ersättning av redovisaren, såvida icke ersättningsskyldigheten grundar sig på brott, som ej är ringa. Yrkande bör i så fall framställas vid domstol.

125 §.

Angående besvär över kommunalstyrelses beslut och vad därvid skall iakttagas, gäller, där icke annat stadgas, vad i 123 och 124 §§ är stadgat om ändringssökande i kommunalfullmäktiges beslut. Vad i 1 mom. är stadgat äge motsvarande tillämpning på besvär över beslut, som med stöd av 10 § 3 mom. fattats av ordförande eller ledamot i kommunalstyrelsen.

126 §.

Därest icke särskilt stadgats om ändringssökande i kommunal nämnds beslut, får besvär över beslutet anföras hos kommunalstyrelsen. Härvid är i tillämpliga delar gällande, vad i 123 och 124 §§ stadgas.

Vad i 1 mom. är stadgat, äge motsvarande tillämpning på besvär över beslut, som med stöd av 10 § 3 mom. fattats av ordförande eller ledamot i nämnd samt kommunalstyrelsen eller nämnd underställd tjänsteinnehavare.

127 §.

Förordnas med anledning av besvär över fullmäktiges, kommunalstyrelsens eller nämnds beslut, att vederbörande skall höras, bör länsstyrelsen beroende på ärendets art översända handlingarna till kommunal-

-7-

styrelsen eller till nämnden, som bör befordra den avgivna förklaringen till länsstyrelsen inom en av denna utsatt tid. Kommunalstyrelsen må inom de i dess reglemente angivna gränserna avgiva förklaring på fullmäktiges vägnar.

131 §.

Såvitt annat icke är stadgat, kan kommunalfullmäktiges, kommunalstyrelsens och kommunal nämnds beslut verkställas, innan beslutet vunnit laga kraft, därest icke ändringssökande genom verkställigheten bleve onyttigt eller den myndighet, som på grund av besvär handlägger ärendet, förbjuder dess verkställighet.

Vad i 1 mom. är stadgat, äge motsvarande tillämpning på beslut som med stöd av 10 § 3 mom. fattats av ordförande, ledamot eller tjänsteinnehavare i kommunalstyrelse eller nämnd.

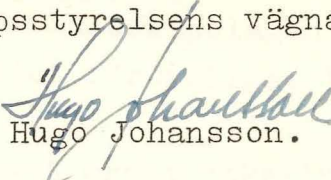
Sådan i lag påbjuden eller annan nämnds mandattid, som omfattar tre år, utlöper vid utgången av år 1963.

Stadgandet i 118 § må icke tillämpas på anmärkningar, avseende förvaltningsår före året 1961.

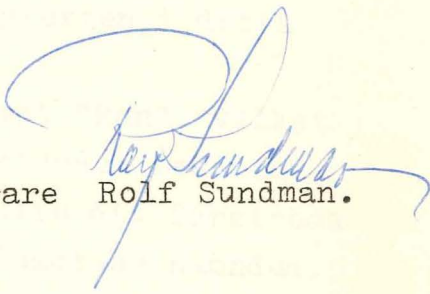
Mariehamn, den 7 mars 1963.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Hugo Johansson.

Lagberedningssekreterare

Rolf Sundman.